

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a JUDr. Ing. Viery Horčicové v právní věci žalobce: **F.Š.**, zast. Mgr. Danielema Maškem, advokátem, se sídlem Opletalova 1535/4, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje, odbor dopravy**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, za účasti: **J. R.**, bytem L. 58, Č. B. – T., v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2010 čj. 009374/2010/KUSK,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Osoba zúčastněna na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Obecního úřadu Chocerady (dále jen obecní úřad) ze dne 5.11. 2009 č.j. 1463/2008 a toto rozhodnutí potvrzeno. Citovaným rozhodnutím obecní úřad podle § 142 správního řádu rozhodl, že

I. Pozemek parcelní číslo 466/3 v katastrálním území Vlkovec o výměře 176 m² v rozsahu v části pozemku označené parcelním číslem 466/3 o výměře 156 m² na základě geometrického plánu uvedeného v tomto rozhodnutí, není účelovou komunikací.

II. Pozemek parcelní číslo 466/3 v katastrálním území Vlkovec, o celkové výměře 176 m², v rozsahu v části pozemku označené parcelním číslem 466/9 o výměře 20 m² na základě geometrického plánu uvedeného v tomto rozhodnutí, je účelovou komunikací.

Žalobce v žalobní námitce III namítá, že podle ustanovení § 142 správního řádu může správní orgán vydat pouze deklaratorní rozhodnutí, nikoliv však rozhodnutí konstitutivní.

Obecní úřad ve výroku rozhodl tak, jako by se jednalo nikoliv o jeden pozemek, tj. jednu věc v právním smyslu, ale o věci dvě. Obecní úřad tedy buďto nerespektoval základní princip, že pouhá součást pozemku není způsobilým předmětem právních vztahů nebo předmětný pozemek rozdělil, tedy vydal rozhodnutí nikoliv deklaratorní, ale konstitutivní, čímž však hrubě překročil meze své pravomoci.

Žalobce sice souhlasí s tím, že nelze zaměňovat pojem parcely a pojem pozemku jakožto věci v právním smyslu. Předmětný pozemek však dle názoru žalobce byl a je pozemkem jedním. Obecní úřad opřel svou úvahu o tom, kudy by mělo vést rozhraničení mezi údajnými dvěma pozemky, nikoliv o vlastní zjištění stavu věci, ale o geometrický plán předložený žadatelem. V odůvodnění rozhodnutí obecního úřadu je dokonce přímo uvedeno, že oddělením na základě výše uvedeného geometrického plánu vznikl pozemek parcelní číslo 466/9 o výměře 20 m² v katastrálním území Vlkovec a pozemek parcelní číslo 466/3 o výměře 156 m² v katastrálním území Vlkovec. Tedy přímo v tomto rozhodnutí je řečeno, že došlo ke vzniku dvou nových pozemků z pozemku jednoho, tj. nejedná se pouze o deklarování existence dvou již dříve samostatných pozemků. K uvedenému oddělení pozemků navíc mělo dojít bez souhlasu příslušného stavebního úřadu a v rozporu s územním plánem obce Chocerady.

V žalobní námitce IV žalobce namítá, že správní orgány při svém rozhodování ve věci nedostatečně zjišťovaly naléhavou potřebu komunikační a že neprovedly důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci, ač jejich provedení bylo ze strany žalobce navrženo.

K tomu uvádí, že předmětný pozemek jako celek vždy sloužil jako cesta ke zpřístupnění místních nemovitostí a mimo jiné představuje jediný sjízdný přístup na pozemek parcelní číslo 466/4 v katastrálním území Vlkovec, který je ve vlastnictví žalobce a navíc jde o jedinou komunikaci vedoucí k lesu (pozemek parcelní číslo 466/5 v katastrálním území Vlkovec). Skutečnost, že vlastník pozemku svým jednáním znemožnil užívání části pozemku jako přístupové komunikace po delší dobu, však nemůže sama o sobě vést k závěru, že tímto účelová komunikace vyšla z užívání, a proto přestává být účelovou komunikací.

Dle názoru žalobce obecní úřad náležitě nezkoumal, zda předmětný pozemek jako celek splňuje všechny znaky účelové komunikace. Podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je účelovou komunikací pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí (dle názoru žalobce je nerozhodné, zda se jedná o nemovitosti ve vlastnictví různých osob či ve vlastnictví jedné osoby) pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Předmětný pozemek tyto charakteristiky zcela nepochybně splňuje.

Dle názoru žalobce obecní úřad opomenul skutečnost, že k tomu, aby určitý pozemek vyšel z užívání jako pozemní komunikace, nesmí být dlouhodobě nikým jako komunikace užíván, přičemž musí jít o stav pokojný. K tomu žalobce opětovně poukazuje na aktuální územní plán obce Chocerady a na údaje vyplývající z katastru nemovitostí, kde je předmětný pozemek veden jako „ostatní plocha“ s kategorií využití pozemku jako ostatní komunikace.

Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že správní orgán sice zčásti provedl žalobcem navržené důkazy ohledně zjištění skutečností, zda byl předmětný pozemek až do okamžiku, kdy na něj žadatel umístil překážku, obecně užíván jako komunikace, při svém rozhodování však tyto důkazy nerespektoval, resp. se s nimi nevypořádal. Část žalobcem navržených důkazů pak vůbec provedena nebyla.

Správní orgán nesprávně vycházel pouze z údajů žadatele a některých dalších osob,

podle jejichž názoru předmětný pozemek údajně jako komunikace již několik posledních let využíván být neměl, aniž by se však dostatečně a logickým způsobem vypořádal se skutečností, že dle jiných osob jako komunikace užíván byl.

K tvrzení o tom, že na předmětném pozemku byly vzrostlé stromy, žalobce uvádí, že stromy na předmětném pozemku skutečně byly, rostly však podél komunikace a užívání pozemku jako pozemní komunikace nikterak nebránily. Povolení k pokácení náletové zeleně a starých napadaných stromů, které bylo žadateli vydáno obecním úřadem dne 7.10. 2002 pod č.j. 1039/2002, nikterak nedokládá tvrzení, že by předmětný pozemek nemohl sloužit jako komunikace.

Dále žalobce uvádí, že v době, kdy se žadatel stal vlastníkem předmětného pozemku, byla komunikace vedoucí přes tento pozemek už dlouhodobě veřejně užívána. Žadatel jako nový vlastník s tímto stavem souhlasil, neboť až od roku 2004 ponechal předmětný pozemek k obecnému užívání jako účelovou komunikaci. Jeho postoj se změnil až později, a to v létě 2004, kdy na předmětném pozemku začal svévolně a zcela protiprávně vytvářet překážky bránící obecnému užívání.

Žalobce dále upozorňuje na skutečnost, že předmětný pozemek se nachází v takzvaném ochranném pásmu lesa. Podle názoru žalobce tak mělo být rozhodnuto pouze po předchozím souhlasu příslušného orgánu státní správy lesů. Předmětný pozemek je totiž podle jeho názoru jedinou přístupovou komunikací do lesa a z pohledu dalšího obhospodařování lesa je zcela nezbytné, aby zůstal pozemní komunikací.

Žalobce dále poukazuje na to, že má zájem převést svůj pozemek parc. č. 466/4 a část pozemku 466/5 na třetí osobu, čímž je ve vztahu k tomuto pozemku zvýrazněna naléhavost toho, aby plnil potřebu komunikační, protože nabyvatel by se k pozemkům, které mu v budoucnu budou patřit, jiným způsobem, než přes předmětný pozemek nedostal.

V žalobní námitce V žalobce namítá, že správní orgány se nezabývaly otázkou, zda předmětný pozemek je či není komunikací místní a neprovedly žalobcem navržené důkazy v tomto směru, a to pasportem místních komunikací, plánem oprav pozemních komunikací obce a obecním plánem zimní údržby místních komunikací, dále pozvánkou na místní šetření ze dne 6.8. 2004 a rozhodnutím Okresního národního výboru v Benešově ze dne 26.7. 1977, z nichž vyplývá, že by předmětný pozemek mohl být komunikací místní. S těmito důkazními návrhy se správní orgán prvního stupně nikterak nevypořádal.

Obecní úřad nesprávně uvedl, že předmětný pozemek nemůže být místní komunikací, protože není ve vlastnictví obce. V této souvislosti žalobce poukazuje na sborník veřejného ochránce práv, sborník stanovisek číslo 1, kde je mimo jiné uvedeno, že místní komunikace "by měly být" ve vlastnictví obcí, tj. že se jedná o stav žádoucí, nikoli však nutně o stav skutečně panující.

V námitce VI žalobce poukazuje na to, že podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu lze vydat deklaratorní rozhodnutí jen na žádost toho, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv. Žalobce k tomu uvádí, že žadatel tento předpoklad v daném případě neprokázal. K tomu uvádí, že snahou žadatele bylo získat rozhodnutí, na základě kterého bude moci nechat provést změnu zápisu ohledně předmětného pozemku v katastru nemovitostí. Rozhodnutí o tom, zda předmětný pozemek je či není účelovou komunikací, však ke změně zápisu v katastru nemovitostí vést nemůže. Předmětný pozemek je v katastru nemovitostí veden jako ostatní komunikace. Pod druhem pozemku ostatní komunikace jsou v katastru

nemovitostí vedeny nejen účelové, ale též místní komunikace. Případné pravomocné rozhodnutí o tom, že předmětný pozemek není účelovou komunikací, pak nevypovídá nic o tom, zdali se jedná o místní komunikaci či nikoliv. Již z tohoto důvodu tedy měl být návrh žadatele zamítnut.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě, které bylo soudu doručeno dne 13.8. 2010, uvedl, že v řízení podle § 142 odst. 1 správního řádu správní orgán vydává deklaratorní rozhodnutí, které se vyslovuje o tom, zda skutečnosti zjištěné správním orgánem se staly již dříve důvodem vzniku, změny nebo zániku určitého práva nebo právního vztahu. Existence nebo neexistence takto zjištěného právního vztahu správní orgán svým rozhodnutím deklaruje. Jedná se o rozhodnutí určovací s účinky ex tunc. Správní orgán autoritativně stanoví i povinnosti plynoucí ze zjištěného právního vztahu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9. 2009 č.j. 5 As 27/2009-66 mimo jiné vyplývá, že není rozhodné pro deklaraci existence pozemní komunikace, jak byl pozemek v pozemkových knihách popřípadě ostatních listinách označován. K samotnému vzniku veřejně přístupné účelové komunikace není třeba správního rozhodnutí ani není podstatné, jak je příslušný pozemek, na němž se komunikace nachází, veden v katastru nemovitostí. Z toho mimo jiné vyplývá, že cesta, tedy užívaná veřejně přístupná účelová komunikace, se nemusí ve svých hraničních bodech shodovat s hranicemi pozemku, na kterém se nachází. Podstatné je, že dotčený pozemek nebo jeho část splňuje veškeré znaky veřejně přístupné účelové komunikace uvedené v ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Pokud lze dosáhnout zajištění komunikačního spojení nemovitostí, aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům.

K argumentaci žalobce týkající se vzniku pozemku jako věci v právním slova smyslu žalovaný uvedl, že tato argumentace žalobce vychází z neznalosti aplikace práva v dané oblasti. Sama existence potvrzeného geometrického plánu vytváří pouze obligatorní předpoklad pro uvažovanou věcněprávní dispozici či převzetí do rozhodnutí, jímž se deklaruje určitý věcněprávní vztah účastníka k pozemku evidovanému v katastru nemovitostí. Teprve na podkladě právního úkonu či právní skutečnosti jsou vytvořeny předpoklady pro povolení vkladu či provedení záznamu uvedeného věcného práva k pozemku do katastru nemovitostí. Teprve v příslušném katastru je reflektován vlastnický a zeměměřičskotechnický stav rozděleného pozemku. Nikoliv pouze potvrzený geometrický plán, ale až geometrický plán ve spojení s vkladovou či záznamovou listinou předloženou katastrálnímu úřadu vytváří předpoklad pro zápis sledované změny do katastru nemovitostí. Z toho je zřejmé, jakým způsobem dochází ke vzniku pozemku, jako věci v právním slova smyslu, a to ve vztahu k věcným právům vztahujícím se k pozemku. V této souvislosti odkazuje žalovaný na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 26.3. 2008 sp.zn. 10 Co 244/2007.

Žalovaný dále poukazuje na to, že podle § 82 odst. 3 stavebního zákona se rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků nevydává, pokud podmínky pro dělení nebo scelování pozemků jsou dané rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu, popřípadě není důvodné stanovit podmínky pro dělení nebo scelování pozemků.

Žalovaný poukazuje na to, že ze spisové dokumentace vyplývá řada skutečností ozřejmujících skutečný stav a způsob užívání k pozemku číslo 466/3 v k. ú. Vlkovec, který byl jako účelová komunikace v minulosti označen a byl užíván zřejmě jako pěšina, s ohledem na své nedostatečné šířkové parametry, značnou svažitost a neprostupnost terénu, zejména však vzrostlou vegetaci, nebyl do doby, kdy vlastník této pozemkové parcely provedl nezbytné vykácení stromů a náletových dřevin a následné terénní úpravy (v roce 2003), průjezdný jakýmkoli vozidly a nemohl být z hlediska nedostatečného dopravně technického

stavu takto veřejností dlouhodobě užíván.

Podle § 52 správního řádu nebyl prvoinstanční orgán vázán návrhy účastníků, provedl však důkazy, které byly potřebné ke zjištění skutečného stavu věci. V odůvodnění uvedl skutečnosti týkající se zákonných znaků veřejně přístupné účelové komunikaci, které byly posuzovány s ohledem na skutečnosti dle závazné judikatury soudů. Prvoinstanční orgán přihlížel ke všem podáním žalobce, nebyl však skutečnostmi v nich uvedenými vázán. Žalovaný v tomto ohledu odkazuje na odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 30.9. 2009 č.j. 138927/2009/KUSK.

Žalovaný dále odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18.11. 2004 č.j. 13Co 555/2004-132, podle něhož v případech, kdy zpevněná lesní cesta, která je pozemkem určeným k plnění funkcí lesa, vykazuje znaky účelové komunikace podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, vztahuje se na ni právo obecného užívání podle § 19 odst. 1 tohoto zákona.

Žalovaný dále odkazuje na to, že nový zákon, tj. zákon č. 13/1997 Sb., řeší oproti předchozí právní úpravě zařazení pozemní komunikace do kategorie „místní komunikace“ koncepčně úplně odlišně a vždy k tomu vyžaduje správní rozhodnutí. Aby bylo možno přihlížet k předchozí právní úpravě, bylo by zapotřebí, aby nová právní úprava v tomto směru obsahovala přechodná ustanovení. Tak tomu ovšem není, a proto je nutno vyjít toliko z právní úpravy současné.

K tomuto vyjádření podal žalobce repliku, v níž uvedl, že předmětný pozemek byl a je pozemkem jediným, a to právě s ohledem na nálezy Ústavního soudu I. ÚS 28/1999, jehož se dovolává žalovaný. Obecní úřad navíc nečinil vlastní zjištění stavu věci, kudy by mělo vést rozhranění mezi dvěma nově vznikajícími pozemky, ale zcela převzal do svého rozhodnutí geometrický plán předložený žadatelem. V odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí je dokonce přímo uvedeno, že „oddělením na základě výše uvedeného geometrického plánu vznikl pozemek parcelní číslo 466/9 o výměře 20 m² v katastrálním území Vlkovec a pozemek parcelní číslo 466/3 o výměře 156 m² v katastrálním území Vlkovec.“ Tím obecní úřad sám své rozhodnutí označil za konstitutivní.

Žalobce rovněž opakovaně poukázal na to, že obecní úřad při svém rozhodování ve věci nedostatečně zjišťoval naléhavou potřebu komunikační a nevypořádal se s žalobcem navrhovanými důkazy. K tomu uvádí, že ve sporném řízení podle správního řádu je povinností správního orgánu zjistit skutečný stav věci, přitom vychází přednostně z důkazů, které byly účastníky navrženy, a teprve tehdy, pokud navržené důkazy nepostačují ke zjištění stavu věci, může správní orgán provést i důkazy jiné.

Žalobce uvádí, že neví, zda ohledně předmětného pozemku byl v minulosti vydán veřejnoprávní akt, podle něhož se jedná o komunikaci místní či nikoliv. To však měl dle názoru žalobce právě prověřit obecní úřad. Z pozvánky na místní šetření ze dne 4.8. 2004 a z rozhodnutí Okresního národního výboru v Benešově ze dne 26.7. 1977, jejichž kopie jsou součástí správního spisu, vyplývá, že by se o místní komunikaci jednat mohlo. Již v žalobě žalobce poukázal též na protokol o ústním jednání spojeném s místním šetřením ze dne 8.7. 2009, vedeného příslušným stavebním úřadem, který při tomto jednání uvedl, že předmětný pozemek je místní komunikací.

Pan Jiří Rybníček, na jehož návrh bylo řízení zahájeno (dále jen žadatel), k výzvě soudu sdělil, že bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, a k věci samé uvedl, že

cesta, kterou žalobce požaduje vydat, nikdy jako cesta nebyla užívána, ani nemohla takto být užívána pro příkrý svah zarostlý náletovou zelení, ale především ovocnými stromy 50 a více let starými. Teprve poté, kdy si žadatel přizpůsobil příjezd na svůj pozemek, začal žalobce tento pozemek užívat pro svoji potřebu. Proto mu sdělil, že mu nikdy nebránil přes pozemek přejet, ale on prohlásil, že když více než 50 let jezdil do lesa, kam má 2 přístupové cesty, nebude jezdit přes svůj pozemek, když může mít pozemek žadatele. S podanou žalobou proto nesouhlasí.

Ze správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Dne 2.7. 2007 bylo obecnímu úřadu doručeno podání žalobce, označené jako návrh na zahájení řízení ve věci bránění veřejnému užívání účelové komunikace, jímž se domáhal, aby byla odstraněna překážka na účelové komunikaci vedoucí na pozemku parc. č. 466/3 v k. ú. Vlkovec a aby byl dále rušiteli zakázán další obdobný zásah. Současně se podáním doručeným téhož dne domáhal, aby bylo zahájeno řízení ve věci zásahu do pokojného stavu podle § 5 občanského zákoníku. Rozhodnutím obecního úřadu ze dne 16.4. 2008 byly oba tyto návrhy zamítnuty. V odůvodnění tohoto rozhodnutí obecní úřad uvedl, že ve vztahu k pozemku parc. č. 466/3 v k. ú. Vlkovec není splněna podmínka naléhavé potřeby komunikační, neboť žádná skutečnost nebrání žalobci užívat jako přístupovou komunikaci k pozemku parc. č. 466/5 pozemek s tímto sousedící, který je ve vlastnictví žalobce. Rovněž není naplněn požadavek trvalého užívání účelové komunikace, neboť důkazy předložené žalobcem dokládají pouze to, že na předmětném pozemku existovala účelová komunikace v sedmdesátých letech dvacátého století. Žalobce nepředložil žádný důkaz ani nenavrl žádného svědka, kterým by doložil své tvrzení o existenci komunikace na předmětném pozemku po roce 1978. Obecní úřad proto došel k závěru, že byla-li na předmětném pozemku pozemní komunikace, vyšla z užívání a tímto zanikla.

K odvolání žalobce bylo toto rozhodnutí zrušeno a věc vrácena obecnímu úřadu k novému projednání, a to rozhodnutím žalovaného ze dne 2.7. 2008 a č.j. 86224/2008/KUSK, 89956/2008/KUSK. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný především uvedl, že předmětný pozemek je veden v katastru nemovitostí jako „ostatní plocha“ se způsobem využití „ostatní komunikace“. Dále uvedl, že do doby, než dojde k zákonné změně způsobu využití pozemku, je třeba, aby její vlastník respektoval platný výpis z katastru nemovitostí a umožnil pozemek užívat jako místní nebo účelovou pozemní komunikaci.

Žadatel následně ohlásil příslušnému katastrálnímu úřadu změnu ve využití pozemku, katastrální úřad však záznam odmítl provést a vyzval žadatele k předložení rozhodnutí o tom, že předmětný pozemek není komunikací.

Žadatel následně podáním doručeným obecnímu úřadu dne 2.10. 2008 požádal, aby obecní úřad vydal rozhodnutí, kterým by deklaroval, že pozemek parc. č. 466/3 v k. ú. Vlkovec není účelovou komunikací. Po zahájení tohoto řízení obecní úřad usnesením přerušil řízení ve věci bránění veřejnému užívání účelové komunikace.

Žalobce ve vyjádření k zahájenému řízení uvedl, že komunikace zanikne tím, že fakticky vyjde z užívání, tedy ztratí svou dosavadní dopravní funkci. Musí jít však o stav pokojný a dlouhodobý. Protože žalobce od počátku aktivně brání hrozícímu zániku účelové komunikace na předmětném pozemku, nemohla být v žádném případě splněna podmínka, že by tato účelová komunikace vyšla z užíváním. Dalším podáním doručeným obecnímu úřadu dne 15.12. 2008 žalobce navrhl, aby řízení bylo zastaveno, neboť podle ustanovení § 57 odst. 4 správního řádu platí, že jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, k jejímuž

řešení je správní orgán příslušný, o níž však nelze rozhodnout ve společném řízení, provede správní orgán nejprve řízení o této předběžné otázce, je-li oprávněn zahájit řízení z moci úřední, popřípadě vyzve toho, kdo je oprávněn podat žádost, aby tak učinil. V daném případě však otázku, zda předmětný pozemek je či není účelovou komunikací, lze řešit v řízení o bránění veřejnému užívání účelové komunikace. Dalším podáním ze dne 24.3. 2009 žalobce obecnímu úřadu doložil čestné prohlášení tří občanů o tom, že předmětný pozemek byl z jejich strany užíván k přístupu ze zastavěného území obce Chocerady do přilehlého lesa, tj. na pozemky parcelní číslo 466/4, 466/5, 467, 397 atd. Uvedli, že předmětný pozemek tímto způsobem využívali až do doby, kdy na okraji tohoto pozemku byla umístěna brána, která všem kolemjdoucím zabránila v přístupu na pozemek parc. č. 466/3. Současně žalobce doložil sdělení stavební komise Obecního úřadu Chocerady ze dne 7.7. 2004 a sdělení Okresního národního výboru v Benešově ze dne 26.7. 1977, z nichž má vyplývat, že pozemek parc. č. 466/3 je místní komunikací. Dále doložil smlouvu o budoucí smlouvě kupní, podle níž se žalobce zavázal, že po odstranění překážek na místní komunikaci parc. č. 466/3 převede kupní smlouvou parcelu číslo 466/4 a část parcely 466/5 v katastrálním území Vlkovec na pana Ondřeje Březinu. Žalobce ve svém podání uvedl, že uvedenými listinami dokazuje, že předmětný pozemek byl veřejně užíván jako pozemní komunikace do doby, kdy na jeho okraji byla žadatelem umístěna brána. Dále žalobce navrhl, aby obecní úřad provedl důkaz listinami, které by měl mít k dispozici, a to pasportem místních komunikací obce, plánem oprav pozemních komunikací obce a obecním plánem zimní údržby místních komunikací.

Žadatel k výzvě obecního úřadu předložil geometrický plán na rozdělení pozemku parc. č. 466/3 v k. ú. Vlkovec, a to tak, že mají vzniknout dva díly, a to díl označený jako 466/9 o výměře 20 m² a zbývající část s označením 466/3 o výměře 76 m².

Rozhodnutím ze dne 8.7. 2009 č.j. 1463/2008 obecní úřad rozhodl tak, že část pozemku označená geometrickým plánem jako parcela číslo 466/9 v k. ú. Vlkovec je účelovou komunikací a že zbývající část pozemku není účelovou komunikací. V odůvodnění tohoto rozhodnutí obecní úřad uvedl, že v průběhu řízení bylo zjištěno, že předmětný pozemek je při spodní hranici ohraničen bránou z pletiva. Na hranici s pozemkem žalobce je vybudována kamenná zeď. Při ústním jednání vedeném v průběhu řízení o bránění užívání pozemní komunikace bylo zjištěno, že nebyla splněna podmínka trvalého užívání a podmínka naléhavé potřeby komunikační, neboť žádná skutečnost nebrání žalobci užívat jako přístupovou komunikaci k pozemku parc. č. 466/5 pozemek s tímto sousedící, který je také ve vlastnictví žalobce. Tvzení žalobce, že pozemek parc. č. 466/3 je jedinou přístupovou cestou k pozemku parc. č. 466/5 v katastrálním území Vlkovec tedy nebylo prokázáno předloženými důkazy. Dále bylo zjištěno, že požadavek trvalého užívání účelové komunikace rovněž není naplněn, neboť pozemek parc. č. 466/3 podle provedených svědeckých výpovědí a doložených čestných prohlášení nebyl využíván jako veřejná účelová komunikace již několik posledních let, a to z důvodu neprůjezdnosti.

Obecní úřad dále uvedl, že z čestných prohlášení předložených žalobcem a žadatelem vyplývá, že tvrzení obyvatel obce ohledně doby užívání pozemku parcelní číslo 466/3 v katastrálním území Vlkovec jsou protichůdná. Obecní úřad vzal za prokázané, že na základě povolení k pokácení náletové zeleně a starých napadaných stromů ze dne 7.10. 2002 došlo ke zprůjezdnění části pozemku nově označeného jako par. č. 466/9 v k. ú. Vlkovec.

Obecní úřad tak došel ke zjištění, že sporná část pozemku nově označená jako parc. č. 466/9 je využívána dlouhodobě jako účelová komunikace a má znaky vyžadované zákonem pro účelovou komunikaci, tj. byla užívána trvale, vždy byla veřejnou a je jedinou přístupovou komunikací nezbytnou k přístupu na sousední pozemky, zejména na pozemky parc. č. 464/1 a 465 v k. ú. Vlkovec, které jsou ve vlastnictví žalobce.

Ohledně zbývající části pozemku parc. č. 466/3, nyní o výměře 156 m² nebylo prokázáno, že by byla trvale užívána obyvateli obce Chocerady k přístupu na sousední pozemky. Dále nebylo prokázáno, že by tato část pozemku byla pro veřejnost nezbytná pro zajištění přístupu na sousední pozemky, není tudíž naplněna podmínka nezbytné komunikační potřeby. Navíc je tato část ve stavu, který neodpovídá průjezdnosti, neboť je pokryta vzrostlou vegetací a vlastník sousedních pozemků, tj. žalobce, má přístup na své pozemky zajištěn přes své pozemky a přes uvedenou část pozemku označenou parcelním číslem 466/9.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž uvedl, že obecní úřad svým rozhodnutím rozdělil pozemek parc. č. 466/3 na dva menší pozemky, ačkoliv k rozdělení pozemku je třeba územní rozhodnutí vydané příslušným stavebním úřadem, které vydáno nebylo. Dále není podle názoru žalobce možné, aby byl jeden pozemek jako jedna věc v právním smyslu zčásti účelovou komunikací a zčásti nikoliv. Dále žalobce poukázal na to, že předmětný pozemek splňuje charakteristiky uvedené v § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Poukázal rovněž na to, že obecní úřad nerespektoval důkazy provedené v řízení, zejména čestná prohlášení obyvatel obce Vlkovec. Správní orgán při svém rozhodování nesprávně vycházel pouze z údajů žadatele a některých dalších osob, podle jejichž názoru předmětný pozemek jako pozemní komunikace již několik posledních let využíván nebyl, aniž by se však dostatečně a logickým způsobem vypořádal se skutečností, že dle jiných osob jako komunikace využíván byl. K tvrzení, že na předmětném pozemku byly vzrostlé stromy, žalobce uvedl, že stromy zde skutečně byly, rostly však podél komunikace a užívání pozemku nijak nebránily. Povolení k pokácení náletové zeleně vydané žadateli dne 7.10. 2002 nikterak nedokládá tvrzení, že předmětný pozemek nemohl sloužit jako komunikace. Obecní úřad dále neprovedl další žalobcem navržené důkazy, tedy pasport místních komunikací, plán oprav pozemních komunikací obce a plán zimní údržby místních komunikací a dále pozvánku na místní šetření ze dne 4.8. 2004 a rozhodnutí Okresního národního výboru v Benešově ze dne 26.7. 1977. Dále poukazuje žalobce na protokol o ústním jednání spojeném s místním šetřením ze dne 8. 7. 2009 v řízení vedeném příslušným stavebním úřadem, v němž stavební úřad uvedl, že předmětný pozemek je místní komunikací. Žalobce dále poukázal na to, že obecní úřad nedostatečně zjišťoval naléhavou potřebu komunikační. K tomu uvedl, že předmětný pozemek jako celek vždy sloužil jako cesta ke zpřístupnění místních nemovitostí a mimo jiné představuje jediný sjízdný přístup na pozemek parc. č. 466/4 v k. ú. Vlkovec, který je ve vlastnictví žalobce, a jde navíc o jedinou komunikaci vedoucí k lesu. Pokud část předmětného pozemku není v současné době takto užívána, je to z důvodu jednání na straně uživatele, který na něm postavil bránu z pletiva. Pokud vlastník pozemku svým jednáním znemožní užívání části pozemku jako přístupové komunikace po delší dobu, nemůže to být samo o sobě důvodem k přijetí závěru, že tím účelová komunikace vyšla z užívání, a proto přestává být účelovou komunikací.

Žalobce dále uvádí, že v době, kdy se žadatel stal vlastníkem předmětného pozemku, byla komunikace vedoucí přes tento pozemek již dlouhodobě veřejně užívána a žadatel jakožto nový vlastník s tímto stavem alespoň konkludentně souhlasil, neboť až do roku 2004 ponechal předmětný pozemek k obecnému užívání jako účelovou komunikací. Žalobce dále poukazuje na to, že není splněna podmínka uvedená v ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu, neboť vydání deklaratorního rozhodnutí v daném případě není nezbytné pro uplatnění práv žadatele. Případné pravomocné rozhodnutí o tom, že předmětný pozemek není účelovou komunikací totiž nic nevypovídá o tom, zdali se jedná o místní komunikaci či nikoliv. I kdyby tedy napadené rozhodnutí nabylo právní moci, na právech žadatele to nic nezmění. Dále žalobce poukazuje na to, že není splněna ani ta podmínka, že nemůže být otázka vzniku trvání nebo zániku práva řešena v rámci jiného správního řízení. V daném případě otázka charakteru předmětného pozemku, tj. otázka, jestli se jedná o pozemní komunikaci či nikoliv, již byla

řešena v řízení vedeném správním orgánem prvního stupně pod sp.zn. 0730/2007 a 0731/2007, v rámci kterého již byla vyřešena, když Krajský úřad Středočeského kraje uzavřel, že se jedná o pozemní komunikaci a tento právní názor byl pro obecní úřad závazný. Žalobce dále upozornil na to, že předmětný pozemek se nachází v ochranném pásmu lesa, proto pro vydání rozhodnutí bylo zapotřebí souhlasu orgánu státní správy lesů.

V doplnění odvolání žalobce pak upozornil na to, že má zájem převést celý pozemek parc. č. 466/4 a část pozemku parc. č. 466/5 kupní smlouvou na třetí osobu a v tomto směru již uzavřel smlouvu o smlouvě budoucí.

O odvolání rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 30.9. 2009 č.j. 138927/2009/KUSK tak, že rozhodnutí obecního úřadu zrušil a věc mu vrátil k vydání nového rozhodnutí. V odůvodnění rozhodnutí především uvedl, že obecní úřad nesprávně uvedl ustanovení zákona o pozemních komunikacích, jež se váže k výkonu rozhodovací pravomoci silničního správního úřadu, dle § 41 zákona o pozemních komunikacích. Žalovaný uvedl, že v řízení o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu rozhoduje silniční správní orgán v mezích své věcné příslušnosti dle § 40 odst. 5 písm. c) zákona o pozemních komunikacích a nejedná se o výkon silničního správního úřadu při státním dozoru podle § 41 zákona o pozemních komunikacích a v tomto ohledu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 Ans 2/2007-128.

K jednotlivým odvolacím námitkám pak uvedl následující:

Pokud předmětem řízení ve věci návrhu deklarovat veřejně přístupnou účelovou komunikaci není obecné užívání celého pozemku, ale pouze jeho části, na níž lze vztáhnout ve smyslu na věc dopadající nálezy Ústavního soudu omezení vlastnického práva, pak musí být návrh specifikován z hlediska určitosti, srozumitelnosti a následné vykonatelnosti správního rozhodnutí. Účelem vydání rozhodnutí silničního správního úřadu je ve věci návrhu deklarovat předmětný právní vztah, který bude zapsán do katastru nemovitostí. Proto bylo zapotřebí zpracovat geometrický plán. Řízení vedené silničním správním úřadem není řízením podle stavebního zákona a silniční správní orgán nebyl povinen se danou úpravou řídit. Účelem zpracování geometrického plánu nebylo rozdělení pozemku parc. č. 466/3 v k. ú. Vlkovec v souladu s úpravou podle stavebního zákona, ale s cílem dostatečně specifikovat část pozemku, na kterém se deklaruje veřejně přístupná účelová komunikace podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, a naopak specifikovat část pozemku, která nevykazuje zákonné znaky takové pozemní komunikace a jež není rozhodnutím deklarována jako veřejně přístupná účelová komunikace.

Dále žalovaný uvedl, že ze spisové dokumentace vyplývá řada skutečností ozřejmujících skutečný stav a způsob užívání předmětného pozemku. Ten byl jako účelová komunikace v minulosti označen a zřejmě byl užíván jako pěšina, s ohledem na své nedostatečné šířkové parametry, značnou svažitosť a nedostupnost terénu, zejména však vzrostlou vegetaci (ovocné stromy asi 50 let staré) nebyl do doby, kdy vlastník tohoto pozemku provedl nezbytné vykácení stromů a náletových dřevin a následné terénní úpravy (až v roce 2003), průjezdný jakýmikoliv vozidly a nemohl být z hlediska nedostatečného dopravně technického stavu takto veřejností dlouhodobě užíván. Dále žalovaný uvedl, že správní orgán přihlížel ke všem podáním žalobce, nebyl však skutečnostmi v nich uvedenými vázán.

Žalovaný dále uvedl, že nebyl povinen se zabývat námitkou odvolatele, zda předmětný pozemek je či není místní pozemní komunikací. Podle § 9 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je vlastníkem místních komunikací obec, na jejímž území se komunikace

nacházejí. O zařazení pozemní komunikace do kategorie místních by muselo být rozhodnuto postupem podle § 3 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Z důvodové zprávy k tomuto zákonu je zřejmé, že změna kategorizace pozemní komunikace je odvislá od předchozího vyřešení majetkoprávních vztahů. Předmětný pozemek je však ve vlastnictví žadatele. S přihlédnutím k předchozí právní úpravě zákona č. 135/1961 Sb., bylo zařazení pozemní komunikace do pasportu místních komunikací možné v souladu s úpravou podle § 4b tohoto zákona z důvodu obecného zájmu. Pokud by k takovému zařazení do pasportu došlo, pak by obecně se změnou právních poměrů musely být vyřešeny rovněž vztahy majetkoprávní k dotčenému pozemku.

Žalovaný dále uvedl, že deklarování veřejně přístupné účelové komunikace, jak je uvedeno pod článkem 2 výrokové části odvoláním napadeného rozhodnutí, řeší dostatečným způsobem komunikační potřebu žalobce, a to v souladu s podmínkami uvedenými v ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích a s výše citovanou judikaturou.

Žalovaný dále uvedl, že silniční správní úřad je oprávněn v rámci stanovené kompetence rozhodnout o právu obecného užívání i na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, pokud zpevněná lesní cesta vykazuje znaky veřejně přístupné účelové komunikace. Proto nebyl povinen opatřovat stanovisko orgánu státní správy lesů.

Žalovaný dále uvedl, že není ve věci samé vázán soukromoprávními námitkami či vyjádřeními odvolatele, které se týkají ještě nerealizovaných občanskoprávních vztahů. Žalobce jako účastník veřejnoprávního řízení před správním orgánem může uplatňovat všechna svá práva v souladu se závaznou veřejnoprávní úpravou.

Následně obecní úřad dne 5.11. 2009 vydal rozhodnutí č.j. 1463/2008, kterým rozhodl shodně jako v předchozím rozhodnutí s tím, že odstranil žalovaným vytýkané formální vady ve výroku předchozího rozhodnutí.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž argumentoval obdobně jako v odvolání proti předchozímu rozhodnutí. O odvolání bylo rozhodnuto žalobu napadeným rozhodnutím ze dne 5.3. 2010 č.j. 009374/2010/KUSK tak, že odvolání bylo zamítnuto a napadené rozhodnutí obecního úřadu potvrzeno. Odůvodnění tohoto rozhodnutí ve vztahu k uplatněným odvolacím námitkám obsahově odpovídá odůvodnění předchozího rozhodnutí o odvolání.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

K samotnému „vzniku“ veřejně přístupné účelové komunikace není třeba správního rozhodnutí ani není podstatné, jak je příslušný pozemek, na němž se komunikace nachází, veden v katastru nemovitostí či jak byl evidován v minulosti. Podstatné je, zda tento pozemek splňuje veškeré znaky veřejně přístupné účelové komunikace uvedené v ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, tedy zda jde o dopravní cestu, určenou k užití silničními a jinými vozidly a chodci, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro

potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.

Omezit vlastnické právo lze pouze se souhlasem vlastníka. Další podmínkou veřejného užívání soukromého pozemku vedle nezbytného souhlasu vlastníka je též existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby.

Jak vyplývá z dosavadní judikatury (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 11. 2000, sp. zn. 22 Cdo 1868/2000, z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 7. 10. 2003, sp. zn. 22 Cdo 2191/2002, rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 As 20/2003 - 64, a rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06), zákon o pozemních komunikacích je třeba vykládat v souladu s čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod tak, že veřejně přístupná účelová komunikace může vzniknout proti vůli vlastníka dotčeného pozemku pouze za poskytnutí kompenzace (náhrady). Jestliže však vlastník s jejím zřízením souhlasil, jsou jeho soukromá práva v takovém případě omezena veřejnoprávním institutem obecného užívání pozemní komunikace, které nemůže být vyloučeno jednostranným úkonem vlastníka, jenž takový souhlas udělil, ani jeho právními nástupci (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2006, sp. zn. 22 Cdo 1173/2005). Jestliže vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako účelová komunikace, s tímto nevyslovil kvalifikovaný nesouhlas, jde o účelovou komunikaci, vzniklou ze zákona. Stačí, aby vlastník strpěl užívání pozemku jako komunikace, v případě nesouhlasu musí však jít o aktivní jednání. Pokud je účelová komunikace zřízena, je její právní status závazný i pro budoucí majitele pozemku - účelové komunikace, tyto nejsou oprávněni komunikaci ze své vůle uzavřít. Veřejnou cestou se tedy pozemek stává jeho věnováním obecnému užívání, ať již vlastníkem výslovně projeveným souhlasem nebo konkludentním strpěním. Rovněž komunikace, u níž sice již nelze zjistit, zda byla některým z předchozích vlastníků obecnému užívání věnována, jež však byla jako veřejná cesta užívána od nepaměti z naléhavé komunikační potřeby, je veřejně přístupnou účelovou komunikací. Novodobá judikatura v tomto ohledu navazuje již na rozhodovací praxi předválečného Nejvyššího správního soudu – „Pozemek, který je v soukromém vlastnictví, lze uznati za veřejnou cestu jen tehdy, jsou-li splněny dva předpoklady, a to jednak, že pozemek byl věnován buď výslovným projevem nebo z konkludentních činů vlastníka byl k obecnému užívání určen a dále především z toho, že toto užívání slouží k trvalému uspokojení nutné komunikační potřeby.“ (Boh A 10017/32). Není proto v této souvislosti rozhodné, jak byl pozemek v pozemkových knihách popř. v ostatních listinách označován.

Druhou podmínkou veřejného užívání soukromého pozemku, jak bylo předesláno, je existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Z dnešních hledisek posuzování legitimních omezení základních práv se totiž jedná o nezbytnou podmínku proporcionality omezení. Zjednodušeně řečeno, existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle (zajištění komunikačního spojení nemovitostí), aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům. Ostatně již v době první Československé republiky vycházely obecné soudy z toho, že „zákon o zřizování cest nezbytných jest výjimečným, zasahujícím do soukromého práva vlastnického a sluší tedy ustanovení jeho vykládati restriktivně a nikoliv extenzivně..." (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 5. 4. 1921, RI 209/21, Vážný, č. III, roč. 1921, str. 251). Vedle nezbytné komunikační potřeby stanovily v judikatuře též podmínku dlouhodobého užívání pozemku, jakožto veřejné komunikace („Veřejnost takovýchto cest podmíněna jest věnováním vlastníka pozemku, které však může se státi nejen výslovným prohlášením vlastnickým, nýbrž i konkludentním jednáním, a sice tak, že vlastník obecné užívání trpí, neklade mu překážek a že užívání toto trvá po dobu nepamětnou.", srov. Boh. A 10130/32). Dobová judikatura dokonce i v posuzování nutnosti komunikační potřeby vážila

proporcionalitu omezení vlastnického práva tak, že dovodila závěr, podle něhož „okolnost, že pěšina je pro část obce nejkratším spojením, neospravedlňuje ještě sama o sobě závěr, že jde o komunikaci nutnou.“ (Boh. A 10130/32).

Veden těmito obecnými východisky přikročil soud k přezkumu jednotlivých žalobních námitek. Soud se nejprve zabýval žalobní námitkou, podle níž vůbec nebyly splněny předpoklady pro vedení řízení dle § 142 správního řádu. Podle odst. 1 tohoto ustanovení správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo.

Žalobce v žalobě zpochybňuje, že vydání žalobou napadeného rozhodnutí je zapotřebí pro uplatnění práv žadatele. Poukazuje na to, že deklaratorní rozhodnutí o tom, že předmětný pozemek není účelovou komunikací, podle názoru žalobce žadateli k ničemu neslouží, neboť nevypovídá nic o tom, zdali je místní komunikací či nikoli. Tak tomu ovšem není.

Předmětný pozemek jako pozemek, který není ve vlastnictví obce, totiž nemůže být místní komunikací (§ 9 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích), do úvahy připadá jediné možnost účelové komunikace. Deklarace existence veřejně přístupné účelové komunikace (popř. deklarace její neexistence) pak je nepochybně třeba pro uplatňování práv žadatele, který je vlastníkem předmětného pozemku. Existence veřejně přístupné účelové komunikace totiž vlastníka tohoto pozemku omezuje v jeho vlastnických právech; za situace, kdy je pozemek veden v katastru nemovitostí jako „ostatní komunikace“ je pak zájem na vydání takového rozhodnutí dle názoru soudu zcela zřejmý. Soud k tomu podotýká, že otázkou, která byla v předmětném řízení řešena, byla vůbec otázka existence jakékoli komunikace na předmětném pozemku, nikoli otázka případného zařazení této komunikace.

Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů pak zcela zřejmě vyplývá, že ta část výroku obecního úřadu, již byla deklarována neexistence komunikace na části předmětného pozemku, je odůvodněna nesplněním podmínek pro existenci vůbec jakékoli veřejně přístupné pozemní komunikace na pozemku. Nejsou-li splněny podmínky k deklaraci existence veřejně přístupné komunikace účelové, tím spíše je zřejmé, že na pozemku se nenachází ani komunikace místní.

Dále žalobce namítal, že není možné deklarovat existence veřejně přístupné účelové komunikace na části pozemku a na zbývajících částech pozemku deklarovat její neexistenci. Ani s touto námitkou soud nesouhlasí.

Jak již bylo uvedeno shora, správní orgán musí při vydání rozhodnutí, jímž deklaruje existenci veřejné komunikace na soukromém pozemku, postupovat velmi zdrženlivě a podmínky pro existenci veřejné komunikace vykládat spíše restriktivně. Z toho nutně vyplývá, že zjistí-li podmínky pro deklaraci existence veřejné komunikace pouze na části pozemku a na zbývajících částech nikoli, je nejen oprávněn, ale povinen deklarovat existenci veřejně přístupné komunikace jen na části pozemku. Podmínkou pak pochopitelně je, aby byla takto vymezená část jednoznačně a nezaměnitelně identifikována, což v daném případě bylo učiněno za pomoci geometrického plánu. Takovému postupu nelze ničeho vytknout.

To nic nemění na charakteru rozhodnutí jako rozhodnutí deklaratorního. Správní orgány pouze autoritativně deklarovaly již existující faktický a právní stav, který tu byl již v době podání žádosti a zahájení řízení. Takový postup není v rozporu ani s ust. § 82 odst. 3 stavebního zákona, podle něhož rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků se nevydává, pokud podmínky pro dělení nebo scelování pozemků jsou dány regulačním plánem, jiným

rozhodnutím stavebního úřadu nebo rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu, popřípadě není důvodné stanovit podmínky pro dělení nebo scelování pozemků.

Následně soud přikročil k přezkoumání správnosti závěru, že část pozemku o výměře 156 m² není účelovou komunikací.

Správní orgány správně vycházely z právních východisek, k nimž dospěla judikatura správních soudů a Ústavního soudu, které již byly citovaný shora. Dospěly přitom ke skutkovému závěru, že předmětná část pozemku nejméně do roku 2003 jako účelová komunikace nesloužila, neboť byla zarostlá stromy a byla proto nesjízdná a po tomto datu již současný vlastník (žadatel) aktivně v užívání tohoto pozemku jako komunikace bránil. Podmínka souhlasu vlastníka tak není dle názoru správních orgánů splněna. Dle názoru správních orgánů pak není splněna ani podmínka naléhavé komunikační potřeby, neboť pozemky parc. č. 466/4 a 465 v k. ú. Vlkovec jsou přístupné ze směru centra obce přes pozemky ve vlastnictví žalobce parc. č. 465 a 464/1, za využití části předmětného pozemku označeného jako parc. č. 466/9 (na němž existence komunikace byla deklarována).

Jak již bylo shora uvedeno, rozhodnutí o deklaraci existence účelové komunikace je možno vydat jen za kumulativního splnění obou podmínek, tj. souhlasu vlastníka a naléhavé komunikační potřeby. Jelikož správní orgány vystavěly odůvodnění svých rozhodnutí ve vztahu k té části výroku, která se týká části pozemku označené jako parc. č. 466/3, na nesplnění obou podmínek, je zřejmé, že pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí by bylo zapotřebí, aby žalobou byla úspěšně zpochybněna absence obou těchto podmínek.

Ve vztahu k existenci naléhavé komunikační potřeby však musí soud konstatovat, že žalobce ve skutečnosti proti závěrům správních orgánů ničeho nenamítá. Žalobce ani v odvolání ani ve správní žalobě nenamítá nic proti závěru obecního úřadu, že přístup na pozemky parc. č. 466/4 a parc. č. 466/5 má zajištěn přes pozemky parc. č. 465 a parc. č. 464/1. Žalobce toliko v odvolání a v žalobě bez dalšího tvrdí, že předmětný pozemek parc. č. 466/3 v k. ú. Vlkovec představuje „jedinou přístupovou cestu“, aniž by však jakkoli polemizoval s důvody, které obecní úřad vedly k závěru, že tomu tak není. Tento závěr je přitom v rozhodnutí obecního úřadu zcela zřetelně obsažen, je logickým a přesvědčivým způsobem zdůvodněn a má oporu ve shromážděném spisovém materiálu.

Zůstal-li žalobou nezpochybněn závěr správních orgánů o tom, že pro deklaraci existence veřejně přístupné účelové komunikace na předmětné části pozemku chybí podmínka naléhavé komunikační potřeby, je zřejmé, že by postrádalo smyslu zabývat se dalšími žalobními námitkami. Existence naléhavé komunikační potřeby je totiž jednou z nezbytných podmínek pro to, aby mohla být deklarována existence účelové komunikace a není-li tato podmínka dána, nemá smysl zabývat se splněním dalších podmínek. I kdyby totiž byl prokázán souhlas vlastníka se zřízením pozemní komunikace (resp. užívání celého pozemku jako komunikace), pro absenci naléhavé potřeby komunikační by ani v takovém případě nemohla být deklarována existence veřejně přístupné účelové komunikace na celém pozemku.

Na této skutečnosti nic nemění ani fakt, že žalobce deklaroval úmysl převést pozemek parc. č. 466/4 a část pozemku parc. č. 466/5 v k. ú. Vlkovec na třetí osobu (pana O.B.). Tento úmysl žalobce totiž nemůže ničeho změnit na tom, že v době rozhodování správních orgánů byly pozemky parc. č. 466/4, parc. č. 466/5 a parc. č. 465 ve vlastnictví žalobce a nebyla tedy dána naléhavá potřeba komunikační ve vztahu k předmětnému pozemku parc. č. 466/3 v k. ú. Vlkovec. Je věcí žalobce, aby na třetí osobu převedl pouze takovou část svých pozemků, která bude přístupná přes veřejně přístupné pozemky, případně aby přístup na prodanou část svých pozemků zajistil např. zřízením věcného břemene přes své zbývající pozemky. Nelze však

shledat žádný důvod, pro něž by zájmy žalobce měly v tomto ohledu převažovat nad zájmy žadatele (osoby zúčastněné na řízení).

Soud považuje za vhodné zdůraznit, že pro vydání rozhodnutí dle § 142 správního řádu o existenci účelové komunikace na pozemku je zapotřebí zkoumat faktický stav věci. Na posouzení věci tak nemůže mít vliv, zda byl předmětný pozemek (jako celek) jinými správními orgány (chybně) označován jako účelová či místní komunikace, neboť účelem vydání žalobou napadeného rozhodnutí je právě to, aby tato otázka byla postavena do budoucna najisto a toto rozhodnutí tak nadále váže další správní orgány při jejich rozhodovací činnosti.

Obecní úřad a žalovaný tak nepochybili, pokud se nezabývali návrhy žalobce na provedení důkazu různými listinami vydanými obcí nebo správními orgány, a nezkoumali, jak je v těchto listinách předmětný pozemek označován.

Pro posouzení věci je dále zcela bez významu okolnost, že předmětný pozemek se nachází v ochranném pásmu lesa. Podle § 14 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), dotýká-li se řízení podle zvláštních předpisů zájmů chráněných tímto zákonem, rozhodne stavební úřad nebo jiný orgán státní správy jen se souhlasem příslušného orgánu státní správy lesů, který může svůj souhlas vázat na splnění podmínek. Tohoto souhlasu je třeba i k dotčení pozemků do vzdálenosti 50 m od okraje lesa. Souhlas vydávaný jako podklad pro rozhodnutí o umístění stavby nebo územní souhlas a dále pro rozhodnutí o povolení stavby, zařízení nebo terénních úprav anebo jejich ohlášení je závazným stanoviskem podle správního řádu a není samostatným rozhodnutím ve správním řízení.

Uvedené ustanovení však není možno aplikovat v případě, kdy se vede řízení dle § 142 správního řádu. Rozhoduje-li silniční správní úřad o tom, zda na určitém pozemku existuje pozemní komunikace nebo nikoli, nelze rozhodnutí o takovém návrhu vázat na souhlas žádného dotčeného orgánu státní správy. Silniční správní úřad totiž pouze závazně deklaruje určitý právní stav, který již nastal v minulosti. Ani případný nesouhlas orgánu státní správy lesů totiž nemůže ničeho změnit na faktu, že na části předmětném pozemku se veřejně přístupná účelová komunikace nenachází. Otázkou zabezpečení řádného obhospodařování lesa by v takovém případě bylo nutno řešit v jiném správním řízení.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V daném případě soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil, a proto jí právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a násl. s.ř.s., a to ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozsudku. Kasační stížnost se podává u Městského soudu v Praze, rozhodovat o ní přísluší Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).

V Praze dne 13. července 2011

Mgr. Jana Brothánková, v.r.
předsedkyně senátu